

Місцеві вибори 2020

Виборчий кодекс: основні положення виборчого законодавства

Вибори будуть здійснюватися за двома «базовими» виборчими системами:

- ★ пропорційного представництва з відкритими списками;
- ★ мажоритарною (відносної/абсолютної більшості)

Щодо системи пропорційного представництва. Застосовується для виборів депутатів:

- обласних;
- районних;
- районних у місті рад;
- міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців **10 тис. і більше**)

у ТВО, на які поділяється єдиний багатомандатний виборчий округ, що збігається з територією відповідно області, району, міста, району в місті, села, селища згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією міської, сільської, селищної територіальної громади.

Щодо мажоритарної системи **відносної** більшості. Застосовується для виборів депутатів:

- міських, сільських, селищних рад (територіальних громад з кількістю виборців **до 10 тис.**)

у в багатомандатних виборчих округах, на які поділяється територія відповідної територіальної громади.

У кожному такому окрузі може бути обрано **не менше двох і не більше чотирьох депутатів.**

Щодо мажоритарної системи відносної більшості. Застосовується для виборів:

- сільського, селищного, міського (**міста з кількістю виборців до 75 тис. осіб**) голови

в єдиному одномандатному сільському, селищному, міському виборчому окрузі, що збігається відповідно з територією села, селища, міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією сільської, селищної, міської територіальної громади.

Щодо мажоритарної системи **абсолютної** більшості.

Застосовується для виборів:

- міського (**міста з кількістю виборців 75 тис. і більше осіб**) голови

в єдиному одномандатному міському виборчому окрузі, що збігається з територією міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм або територією міської територіальної громади.

Важливо!

Виборча система, за якою проводяться вибори депутатів міської, сільської, селищної ради та міського голови, визначається виходячи із **кількості виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, станом на перший день місяця, що передує місяцю, в якому розпочинається виборчий процес з відповідних місцевих виборів.**

Виборчий процес розпочинається за п'ятдесят днів до дня виборів (у вересні), дані про кількість виборців будуть братися станом на 1 серпня 2020.

Важливо!

Інформація про відповідну кількість виборців, а також про виборчу систему, за якою проводяться відповідні вибори оприлюднюється ЦВК на її офіційному веб-сайті **не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу** відповідних чергових, позачергових, перших виборів депутатів міської, сільської, селищної ради та/або міського голови.

Тож шукаємо таку інформацію на сайті ЦВК на початку вересня 2020!

Початок виборчого процесу

Початок виборчого процесу – за 50 днів до дня виборів.

Оголошення про початок виборчого процесу - шляхом прийняття рішення ЦВК не пізніше ніж за п'ять днів до дня початку виборчого процесу.

(Початок - 5 вересня 2020)

Отже, утворення багатомандатних виборчих округів та територіальних виборчих округів відбудеться до 6 вересня 2020 року (не пізніше як на другий день після початку виборчого процесу – відповідно ст. 199 та ст. 201 ВК)

Загальний склад рад (ч. 2 ст. 197 ВК)

Загальний склад (кількість депутатів) місцевої ради становить при чисельності виборців:

- 1) до 10 тисяч виборців - 22 депутати;
- 2) від 10 тисяч до 30 тисяч виборців - 26 депутатів;
- 3) від 30 тисяч до 50 тисяч виборців - 34 депутати;
- 4) від 50 тисяч до 100 тисяч виборців - 38 депутатів;
- 5) від 100 тисяч до 250 тисяч виборців - 42 депутати;
- 6) від 250 тисяч до 500 тисяч виборців - 54 депутати;
- 7) від 500 тисяч до 1 мільйона виборців - 64 депутати;
- 8) від 1 мільйона до 2 мільйонів виборців - 84 депутати;
- 9) понад 2 мільйони виборців - 120 депутатів.

Територіальна організація виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - **ст. 199 ВК**

- 1) багатомандатні виборчі округи (БВО);
- 2) виборчі дільниці.

Середня орієнтована кількість БВО =
ціла частка від ділення кількісного складу відповідної ради на три.

Приклад: кількісний склад ради (22 мандати): $3 = 7,33$ (7 цілих)

При утворенні БВО відхилення від їх середньої орієнтовної кількості **не може становити більше ніж один округ**.

Є варіанти мати: 6 або 8 БВО.

Територіальна організація виборів **депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - ст. 199 ВК**

БВО включають приблизно однакову кількість виборців у **відношенні до депутатських мандатів, які розподіляються у таких виборчих округах.**

Відхилення кількості виборців у БВО, утвореному в межах території відповідної сільської, селищної, міської громади, **за можливості**, не може перевищувати 15 % орієнтовної середньої кількості виборців в окрузі з розрахунку на один депутатський мандат.

Орієнтовна середня кількість виборців **в окрузі** визначається як частка від ділення загальної кількості виборців, встановленої на підставі відомостей Держреєстру виборців, на кількість БВО.

Приклад: кількість виборців 9000: 7 (кількість БВО) = 1285,71 (середня орієнтована кількість виборців в БВО)

Територіальна організація виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - **ст. 199 ВК**

БВО утворюються відповідною ТВК **не пізніш як на другий день виборчого процесу** з дотриманням принципу неперервності меж (зв'язності територій) таких округів.
(тобто 6 вересня 2020 включно)

Територіальна організація виборів **депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - ст. 199 ВК**

ТВК при утворенні БВО **встановлює кількість мандатів**, що розподіляються на кожному такому окрузі, на засадах рівноправності голосів виборців, що за можливості допускає відхилення від орієнтовної середньої кількості виборців, що припадає на кожний мандат, не більше ніж на 15 %.

Орієнтовна середня кількість виборців, що припадає на кожний мандат, визначається як частка від ділення загальної кількості виборців, встановленої на підставі відомостей Держреєстру виборців, на кількісний склад відповідної місцевої ради.

Територіальна організація виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - **ст. 199 ВК**

Приклад: кількість виборців 9000: 22 (кількість мандатів) = 409,09 (середня орієнтована кількість виборців на один мандат)

Враховуючи, що в одному БВО може бути обрано не менше 2 та не більше 4 депутатів (вимоги ст. 192 ВК), та маючи 7 БВО, орієнтовану середню кількість виборців на один мандат (409), орієнтовану середню кількість виборців в одному БВО (1286), можна розраховувати, що в межах кожного БВО будуть обиратися в середньому по 3 депутати.

Але це ідеальний варіант, без врахування можливих відхилень в 15 % від середньої орієнтованої кількості виборців на один мандат.

Територіальна організація виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.) - **ст. 199 ВК**

Перелік утворених БВО не пізніше наступного дня після прийняття рішення про їх утворення оприлюднюється в спосіб, визначений ТВК, з урахуванням положень ВК.

Орієнтовна середня кількість виборців у БВО, що утворюються для виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тис.), визначається ТВК на підставі відомостей Держреєстру виборців про кількість виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, що подаються органом ведення Державного реєстру виборців до ТВК **не пізніш як за п'ять днів до дня початку виборчого процесу** відповідних місцевих виборів. (до 30 серпня 2020)

Кількість виборців, які мають право голосу на відповідних місцевих виборах, визначається станом на перший день місяця, що передує місяцю, в якому розпочинається виборчий процес відповідних місцевих виборів.

Територіальна організація виборів **сільського, селищного, міського голови - ст. 200 ВК**

1) єдиний одномандатний сільський, селищний, міський виборчий округ, який охоплює всю територію відповідної сільської, селищної, міської територіальної громади;

2) виборчі дільниці

Рішення про утворення єдиного сільського, селищного, міського виборчого округу **не приймається.**

Територіальна організація виборів депутатів обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)- **ст. 201 ВК**

- 1) єдиний багатомандатний виборчий округ;
- 2) територіальні виборчі округи (ТВО);
- 3) виборчі дільниці.

Єдиний багатомандатний виборчий округ включає територію відповідно області, району, району в місті, міста, села, селища.

ТВО з виборів депутатів обласних, районних, районних у місті рад, а також депутатів міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) утворюються відповідно обласною, районною, районною в місті, міською, сільською, селищною ВК **не пізніш як на другий день виборчого процесу** з дотриманням принципу неперервності меж (зв'язності територій) таких округів та, **за можливості, з урахуванням адміністративно-територіального устрою**. (до 6 вересня 2020 включно)

Територіальна організація виборів депутатів обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)- **ст. 201 ВК**

Орієнтовна кількість ТВО визначається як ціла частка від ділення кількісного складу відповідної ради на 10.

При утворенні цих округів відхилення від їх середньої орієнтовної кількості не може становити більше ніж два округи.

Приклад: кількість складу міської ради 34 депутати : 10 = 3 ТВО (орієнтовна кількість)
Враховуючи можливість відхилення не більше ніж на два округи, допускаємо, що може бути 5 ТВО.

Територіальна організація виборів депутатів обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) - **ст. 201 ВК**

Рішення про утворення ТВО разом із зазначенням номера кожного такого округу відповідна ТВО не пізніше наступного дня після прийняття рішення про їх утворення оприлюднює у визначений нею спосіб з урахуванням положень цього Кодексу.

Порядок формування складу ТВК - **ст. 203 ВК**

ЦВК формує **склад обласних, районних, міських, районних у містах Києві, Севастополі виборчих комісій не пізніш як за сімдесят п'ять днів до дня чергових виборів.**

Подання кандидатур до складу відповідних ТВК можуть вносити обласні, районні, міські, районні у містах Києві, Севастополі (у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії - міська міст Києва, Севастополя) організації політичних партій, зазначених у ч. 2 ст. 203 ВК, а у разі їх відсутності у структурі відповідної політичної партії - обласна організація цієї політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм.

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - ст. 206 ВК

Відповідна ТВК, **яка встановлює результати виборів** депутатів обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, результати виборів сільського, селищного, міського голови:

- 2) утворює ТВО, БВО відповідно до цього Кодексу, встановлює їхні межі та єдину нумерацію, визначає кількість мандатів, які розподіляються у БВО;
- 4) реєструє кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, їх довірених осіб, представників, уповноважених осіб організацій партій - суб'єктів відповідного виборчого процесу та видає їм посвідчення;
- 5) розглядає питання щодо скасування реєстрації кандидатів у випадках, передбачених цим Кодексом;
- 6) інформує населення про зареєстрованих кандидатів у депутати у відповідних виборчих округах, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови;

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - **ст. 206 ВК**

Відповідна ТВК, **яка встановлює результати виборів** депутатів обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, результати виборів сільського, селищного, міського голови:

- 7) затверджує текст виборчих бюлетенів на відповідних місцевих виборах, забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів та передачу їх відповідним ТВК, ДВК;
- 8) вирішує питання щодо використання коштів на проведення відповідних місцевих виборів, забезпечує їх цільовим використанням;
- 9) сприяє організації зустрічей кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови з виборцями;
- 10) забезпечує виготовлення бланків протоколів та іншої виборчої документації, а ТВК, яка утворює ДВК, - також печаток, штампів і передає їх відповідним ДВК, якщо ЦВК не встановлено інший порядок їх виготовлення;
- 12) здійснює контроль за наданням списків виборців ДВК для загального ознайомлення та уточнення;

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - ст. 206 ВК

Відповідна ТВК, **яка встановлює результати виборів** депутатів обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, результати виборів сільського, селищного, міського голови:

13) реєструє офіційних спостерігачів від кандидатів, місцевих організацій партій - суб'єктів виборчого процесу відповідних місцевих виборів, від громадських організацій;

14) здійснює контроль за використанням коштів виборчих фондів суб'єктів виборчого процесу на відповідних місцевих виборах;

15) здійснює контроль за дотриманням встановленого цим Кодексом порядку проведення передвиборної агітації;

16) визнає голосування на виборчій ділянці недійсним за результатами повторного підрахунку голосів виборців на виборчій ділянці у випадках та порядку, передбачених цим Кодексом;

17) **встановлює результати виборів депутатів, сільського, селищного, міського голови** в порядку, визначеному цим Кодексом, здійснює офіційне оприлюднення результатів відповідних місцевих виборів;

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - ст. 206 ВК

Відповідна ТВК, **яка встановлює результати виборів** депутатів обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, результати виборів сільського, селищного, міського голови:

- 18) реєструє обраних депутатів, сільського, селищного, міського голову;
- 19) організовує проведення повторного голосування і повторних місцевих виборів у випадках, передбачених цим Кодексом;
- 20) розглядає звернення, заяви і скарги стосовно підготовки та проведення відповідних місцевих виборів, приймає щодо них рішення;
- 22) здійснює в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці контроль за дотриманням та однаковим застосуванням законодавства про місцеві вибори в частині, що стосується відповідних місцевих виборів; скликає у разі необхідності за власною ініціативою засідання ДВК;
- 23) здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом та законами України.

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - **ст. 206 ВК**

ТВК, яка відповідно до ч. 1 ст. 255 цього Кодексу **встановлює підсумки голосування** на відповідних місцевих виборах, під час організації підготовки і проведення таких виборів здійснює повноваження:

- передбачені пунктами 3, 11, 12, 15, 16, 20 - 22 ч. 2 ст. 206 ВК;
- передає ДВК виборчі бюлетені;
- складає протокол про підсумки голосування з відповідних місцевих виборів та транспортує його разом з іншою виборчою документацією до виборчої комісії, яка встановлює результати таких виборів, **a same**:

Повноваження ТВК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - ст. 206 ВК

1) сільська, селищна, міська виборча комісія складає **протокол про підсумки голосування** з відповідних виборів депутатів обласної ради у ТВК, частині ТВК, утворених у межах відповідно села, селища, міста (чи відповідної територіальної громади), та передає його **відповідній обласній виборчій комісії**;

3) сільська, селищна, міська виборча комісія складає та передає **до районної виборчої комісії протокол про підсумки голосування з виборів депутатів відповідної районної ради** в ТВК, частині ТВК, утворених у межах відповідно села, селища, міста (чи відповідної територіальної громади), та передає встановлені підсумки **до відповідної районної виборчої комісії**.

Повноваження ТБК щодо організації підготовки і проведення місцевих виборів - ст. 206 ВК

Обласні, районні, міські, районні у місті (у містах, в яких утворені районні у місті ради), селищні, сільські виборчі комісії інформують ВР України, ЦВК, відповідні місцеві ради про обраних депутатів та сільських, селищних, міських голів.

Повноваження ДВК - ст. 207 ВК

ДВК:

- 3) забезпечує можливість ознайомлення виборців з відомостями про кандидатів у депутати та кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, а також з рішеннями, опублікованими або оприлюдненими в інший спосіб ЦВК, відповідними ТВК, власними рішеннями та повідомленнями;
- 7) здійснює підрахунок голосів виборців, поданих на виборчій дільниці;
- 8) складає протоколи про підрахунок голосів виборців, поданих на виборчій дільниці;
- 9) визнає **недійсним** голосування на виборчій дільниці у випадках, передбачених цим Кодексом;
- 10) розглядає звернення з питань підготовки місцевих виборів, організації голосування на виборчій дільниці та в межах своїх повноважень приймає щодо них рішення;
- 11) здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом та законами України.

Організація партії, яка висунула виборчий список;
кандидати у депутати в тому числі включені до виборчого списку організації партії;
кандидати на посаду сільського, селищного, міського голови

для фінансування своєї виборчої кампанії, в тому числі передвиборної агітації можуть утворити власний виборчий фонд, що формується в порядку, встановленому цим Кодексом.

Виборчий фонд організації партії, кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови - **ст. 213 ВК**

Організація партії, яка висунула виборчий список, кандидат у депутати, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови для фінансування своєї виборчої кампанії, в тому числі передвиборної агітації можуть утворити **власний виборчий фонд**.

Виборчий фонд організації партії, яка висунула виборчий список (далі - виборчий фонд організації партії), має **один накопичувальний рахунок**, на який надходять кошти для фінансування виборчої кампанії, а також **поточні рахунки**, з яких здійснюється фінансування витрат на виборчу кампанію. На поточні рахунки виборчого фонду організації партії кошти надходять виключно з накопичувального рахунку виборчого фонду. Підставою для відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду організації партії є копія рішення ТВК про реєстрацію кандидатів у депутати, включених до виборчого списку від організації партії. Підставою для відкриття поточного рахунку виборчого фонду організації партії є довідка банку про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду організації партії.

Виборчий фонд кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови має один поточний рахунок, на який надходять кошти для фінансування виборчої кампанії.

Підставою для відкриття поточного рахунку виборчого фонду є копія рішення ТВК про реєстрацію відповідного кандидата або про реєстрацію кандидатів у депутати, включених до виборчого списку організації партії.

Виборчий фонд організації партії, кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови - **ст. 213 ВК**

Організація партії, кандидат у депутати, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови відкривають відповідно накопичувальний та поточний рахунки виборчого фонду в банку за власним вибором у межах відповідного виборчого округу або на території відповідного села, селища, міста чи району. Організація партії, кандидат мають право відкрити відповідні рахунки виборчого фонду виключно в національній валюті.

Організація партії має право відкривати поточні рахунки виборчого фонду з розрахунку **не більше одного поточного рахунка для одного ТВО** в межах єдиного багатомандатного виборчого округу. Один поточний рахунок виборчого фонду організації партії може обслуговувати декілька ТВО.

Розпорядники виборчого фонду кандидата, організації партії - **ст. 214 ВК**

Організація партії, яка висунула виборчий список, рішенням її керівного органу призначає:

- 1) не більше двох розпорядників накопичувального рахунку виборчого фонду організації партії - з числа кандидатів у депутати, включених до її виборчого списку, або уповноважених осіб в єдиному багатомандатному виборчому окрузі;
- 2) по одному розпоряднику кожного поточного рахунку виборчого фонду організації партії - уповноважених осіб партій у територіальних виборчих округах.

Кандидат у депутати, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови може бути розпорядником поточного рахунку власного виборчого фонду або призначити не більше одного розпорядника поточного рахунку власного виборчого фонду з числа своїх довірених осіб.

Розпорядники виборчого фонду кандидата, організації партії - **ст. 214 ВК**

Розпорядники коштів **накопичувального** рахунку виборчого фонду організації партії зобов'язані вести облік надходження та розподілу коштів виборчого фонду між поточними рахунками.

Розпорядники **поточних** рахунків відповідних виборчих фондів забезпечують додержання фінансової дисципліни, цільове використання коштів виборчого фонду.

Важливо! Порядок звітування розпорядниками про використання коштів виборчих фондів детально прописано в ст.214 ВК

Формування виборчого фонду - **ст. 215 ВК**

Виборчий фонд організації партії, яка висунула виборчий список кандидатів, формується за рахунок власних коштів організації партії, внесків кандидатів, включених до виборчого списку кандидатів у депутати від цієї організації партії, а також добровільних внесків фізичних осіб.

Виборчий фонд кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, формується за рахунок його власних коштів, добровільних внесків фізичних осіб, а також за рахунок коштів відповідної організації партії.

Виборчий фонд кандидата у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого шляхом самовисування, формується за рахунок його власних коштів та добровільних внесків фізичних осіб.

Власні кошти організації партії, кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, які перераховуються на рахунок виборчого фонду, не підлягають обмеженням за сумою і кількістю перерахунів.

Формування виборчого фонду - **ст. 215 ВК**

Розмір добровільного внеску однієї фізичної особи до одного виборчого фонду **не може перевищувати десяти розмірів мінімальної заробітної плати.**

3. **Забороняється** робити добровільні внески до виборчого фонду:

1) іноземцям та особам без громадянства;

2) анонімним жертводавцям (без зазначення у платіжному документі відомостей, передбачених ч. 4 ст. 215 ВК);

3) юридичним особам, їх філіям і представництвам.

Формування виборчого фонду - **ст. 215 ВК**

Всі дії розпорядника виборчого фонду з внесками до виборчого фонду, а також залишками на рахунках виборчого фонду після офіційного оприлюднення результатів місцевих виборів детально регламентовані в ст. 215 ВК.

Важливо! У разі скасування рішення про реєстрацію кандидатів, вибуття кандидата з балотування залишки коштів **їхніх власних виборчих фондів** за рішенням ТВК перераховуються до відповідного місцевого бюджету.

Важливо! Добровільні внески, що надійшли до виборчого фонду **пізніше останньої п'ятниці перед днем голосування (днем повторного голосування)**, перераховуються установою банку до відповідного місцевого бюджету.

Загальний порядок висування кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови - **ст. 216 ВК**

Висування кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови:

- розпочинається **за сорок днів до дня голосування (тобто з 15 вересня);**
- закінчується **за тридцять днів до дня голосування (тобто до 24 вересня включно).**

Право висування кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) реалізується виборцями через **місцеві організації політичних партій** (далі - організація партії) у порядку, передбаченому ВК.

Право висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис.) реалізується виборцями **через організації партій або шляхом самовисування у порядку**, визначеному ВК.

Право висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови реалізується виборцями через **організації партій або шляхом самовисування** у порядку, передбаченому ВК.

Загальний порядок висування кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови - **ст. 216 ВК**

Організація партії може висувати кандидатів на місцевих виборах за умови, що відповідна організація партії зареєстрована в установленому законом порядку.

Не може бути суб'єктом виборчого процесу організація партії, щодо якої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державної реєстрації юридичних осіб, реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, громадських спілок, інших громадських формувань, прийнято у визначеному КМУ порядку рішення про невідповідність її або партії в цілому діяльності, найменування та/або символіки вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки".

Загальний порядок висування кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **частини 4 та 5 ст. 216 ВК**

4. Особа може бути висунута кандидатом у депутати у **багатомандатному виборчому окрузі** не більше ніж у **два рівні місцевих рад**. (враховуючи використане визначення – БВО, виникає запитання, а чи може особа балотуватися одночасно на депутата районної ради та обласної ради).

Особа, висунута кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, **не може одночасно бути висунута у будь-яких інших єдиних одномандатних виборчих округах з будь-яких місцевих виборів**.

Особа, висунута кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців **до 75 тисяч**), може **одночасно бути висунута кандидатом у депутати у багатомандатному виборчому окрузі до відповідної сільської, селищної міської ради та/або до відповідної обласної ради**. (на мою думку, необхідно зважати обов'язково на визначення БВО, оскільки розуміємо, що особа, яка балотується на посаду селищного голови громади з кількістю виборців 10 тис. та більше виборців, не може теоретично висуватися в ту ж раду депутатом, оскільки вибори до такої ради відбуваються за системою пропорційного представництва, що передбачає балотування в ТВО).

Особа, висунута кандидатом на посаду міського голови (міста з кількістю виборців **75 тисяч і більше**), **може одночасно бути висунута кандидатом у депутати у багатомандатному виборчому окрузі** тільки до відповідної міської ради. (ситуація ідентична з означеною вище)

5. Особа, з урахуванням вимог частини четвертої цієї статті, може одночасно бути висунута кандидатом у депутати місцевих рад та кандидатом на посаду сільського, селищного, або міського голови шляхом висування місцевою організацією лише однієї політичної партії або лише шляхом самовисування.

Висування кандидатів організацією партії – **ст. 217 ВК**

Висування кандидатів у депутати та на посаду сільського, селищного, міського голови місцевою організацією партії відбувається на підставі цього Кодексу, статуту політичної партії за рішенням вищого керівного органу партії про участь її місцевих організацій у відповідних чергових, позачергових, перших, повторних, проміжних виборах, прийнятого після прийняття рішення про призначення відповідних виборів.

Копія рішення вищого керівного органу партії про участь її місцевих організацій у відповідних виборах, засвідчена підписом керівника та печаткою партії, не пізніш як за 48 днів до дня голосування подається до ЦВК. **(до 6 вересня 2020)**

ЦВК не пізніш як за 45 днів до дня голосування оприлюднює перелік політичних партій, якими прийнято рішення про участь їх місцевих організацій у відповідних місцевих виборах, на своєму офіційному веб-сайті. (до 9 вересня 2020)

Висування кандидатів організацією партії – **ст. 217 ВК**

Важливо! Організація партії може висунути особу, яка є членом цієї політичної партії, або безпартійного громадянина.

Висування кандидатів організацією партії – ст. 217 ВК

Обласна організація партії може висунути **єдиний обласний виборчий список кандидатів у депутати відповідної обласної ради.**

Обласна організація політичної партії згідно з існуючим адміністративно-територіальним устроєм може **також висунути:**

- 1) **кандидатів у депутати** на виборах депутатів відповідних районних, міських, районних у місті, сільських, селищних рад (районів, міст, районів у містах, сіл, селищ, **що входять до складу відповідної області згідно з адміністративно-територіальним устроєм**);
- 2) **не більше ніж по одному кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови** (сіл, селищ, міст, що входять до складу відповідної області згідно з адміністративно-територіальним устроєм).

Висування кандидатів організацією партії – ст. 217 ВК

Міська організація партії може висунути:

- 1) виборчий список кандидатів у депутати до відповідної міської ради;
- 2) виборчий список кандидатів у депутати міської ради (міста, що входить до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм);
- 3) виборчий список кандидатів у депутати сільської, селищної ради (сіл, селищ, що входять до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм);
- 4) одного кандидата на посаду міського голови;
- 5) по одному кандидату на посади сільського, селищного, міського голови (сіл, селищ, міст, що входять до складу цього міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм).

У разі відсутності відповідної міської організації партії у структурі партії обласна організація партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм може висунути список кандидатів у депутати міської ради.

Міська організація партії не може висувати передбачених у цій частині кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, якщо відповідна обласна організація цієї політичної партії згідно з адміністративно-територіальним устроєм ухвалила рішення про висунення таких кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Висування кандидатів організацією партії – ст. 217 ВК

Районна організація партії може висунути, а в разі відсутності відповідної районної організації у структурі політичної партії - обласна організація політичної партії згідно з адмінтерустроєм:

- 1) виборчий список кандидатів у депутати районної ради;
- 2) виборчий список кандидатів у депутати міської ради (міста районного значення, що входить до складу цього району згідно з адміністративно-територіальним устроєм);
- 3) виборчий список кандидатів у депутати сільської, селищної ради (села, селища, що входить до складу цього району згідно з адміністративно-територіальним устроєм);
- 4) по одному кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови міста районного значення, що входять до складу цього району згідно з адмінтерустроєм (крім сіл, селищ, що входять до складу міста згідно з адмінтерустроєм).

Районна організація партії не може висувати передбачених у цій частині кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, якщо відповідна обласна організація цієї політичної партії згідно з адмінтерустроєм ухвалила рішення про висунення таких кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Міська організація партії міста районного значення, що входить до складу району згідно з адмінтерустроєм, не може висувати кандидатів у депутати відповідної міської ради міста районного значення, **якщо відповідна районна організація цієї політичної партії** згідно з адмінтерустроєм ухвалила рішення про висунення кандидатів у депутати відповідної міської ради міста районного значення у передбачений цим Кодексом спосіб.

Загальний порядок висування кандидатів організацією партії – **ст. 218 ВК**

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, **не пізніш як за тридцять п'ять днів до дня голосування** передає на паперових носіях та в електронному вигляді до відповідних ТВК відомості щодо зареєстрованих партій та їх організацій із зазначенням керівників, а в разі зміни керівників партій та організацій партій - невідкладно інформує про це відповідні ТВК.
(до 19 вересня 2020 включно)

Важливо! В ідеальному варіанті ТВК мають володіти останньою свіжою інформацією щодо зареєстрованих партій та їх організацій, керівників, але на практиці часто буває, що такої інформації немає у ТВК.

Право бути кандидатом на місцевих виборах – **ст. 193 ВК**

1. Депутатом, сільським, селищним, міським головою може бути обраний громадянин України, який має право голосу відповідно до статті 70 Конституції України.
2. Депутатом, сільським, селищним, міським головою не може бути обраний громадянин України, який має судимість за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

1. Висування кандидатів у депутати організацією партії, формування та затвердження єдиного та територіальних виборчих списків здійснюються на її зборах, конференції організації партії у порядку, встановленому статутом партії та цим Кодексом.
2. Організація партії може висунути кандидатом у депутати особу, яка є членом цієї партії, або безпартійну особу, яка відповідно до статті 193 цього Кодексу має право бути обраною депутатом.
3. Організація партії **висуває кандидатів** з числа осіб, зазначених у частині другій цієї статті, **у вигляді єдиного виборчого списку**, який формується та затверджується на зборах, конференції організації партії.
4. Кількість кандидатів у депутати, які включаються до єдиного виборчого списку організації партії, **не повинна перевищувати кількісний склад депутатів місцевої ради.**

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст. 219 ВК**

5. У єдиному виборчому списку визначається перший кандидат.

З числа інших кандидатів, включених до єдиного виборчого списку, організація партії на тих самих зборах, конференції формує і **затверджує територіальні списки кандидатів у депутати у кожному ТВО**. Територіальний виборчий список організації партії повинен включати **не менше п'яти і не більше дванадцяти кандидатів у депутати**.

6. Кожен кандидат у депутати, включений до єдиного виборчого списку (крім першого кандидата), також має бути включений до одного з територіальних виборчих списків.
Кандидат **не може бути включений** до єдиного виборчого списку (крім першого кандидата) організації партії більше ніж один раз, а також до двох чи більше різних територіальних виборчих списків.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

7. Особа має право надати згоду балотуватися та бути включеною до єдиного та територіального виборчих списків лише однієї організації партії від організації однієї партії.

8. Черговість (порядкові номери) кандидатів **у єдиному виборчому списку та у територіальних виборчих списках визначається на зборах**, конференції організації партії під час висування кандидатів у депутати та формування відповідних списків.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

9. Під час формування єдиного та територіальних виборчих списків організація партії повинна забезпечити присутність у кожній п'ятірці (місцях з першого по п'яте, з шостого по десяте і так далі) кожного виборчого списку чоловіків і жінок (не менше двох кандидатів кожної статі). (така вимога однозначно стосується і єдиного і територіальних виборчих списків)

У разі формування організацією партії єдиного та територіальних виборчих списків з кількістю кандидатів у депутати, яка не є кратною п'яти, до останніх у списку кандидатів (від 1 до 4) застосовується вимога щодо почергового включення кандидатів різної статі до списку.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати від партії приймається **шляхом затвердження єдиного виборчого списку та територіальних виборчих списків кандидатів у депутати, віднесених організацією партії до відповідних ТВО, які додаються до такого рішення і є його невід'ємною частиною.**

Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати:

- підписується керівником організації партії;
- скріплюється печаткою цієї місцевої організації партії або печаткою організації партії вищого рівня;
- погоджується центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою партії.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст. 219 ВК**

11. Форми єдиного та територіального виборчих списків кандидатів у депутати від організації партії затверджуються Центральною виборчою комісією і не можуть бути змінені під час виборчого процесу.

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

Центральна виборча комісія

ПОСТАНОВА

м. Київ

28 липня 2020 року № 147

Про форми виборчих списків кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної в місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше) та переліку кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), висунутих місцевою організацією політичної партії

Відповідно до статті 193, пункту 4 частини першої статті 205, частини другої статті 216, статей 217, 219, 220, пункту 3 частини першої статті 222, пункту 2 частини першої статті 223 Виборчого кодексу України, керуючись статтями 11 – 13, пунктами 1, 4 статті 17, пунктами 2, 7, 9 статті 21 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Встановити форми:

єдиного виборчого списку кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної в місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше), висунутих місцевою організацією політичної партії в єдиному багатомандатному виборчому окрузі (додаток 1);

територіального виборчого списку кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної в місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше), висунутих місцевою організацією політичної партії в територіальному виборчому окрузі (додаток 2);

переліку кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), висунутих місцевою організацією політичної партії в багатомандатних округах (додаток 3).

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

(виборча комісія Автономної Республіки Крим, назва обласної, районної, районної в місті, міської, сільської, селищної виборчої комісії (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше)

ЄДИНИЙ ВИБОРЧИЙ СПИСОК*

кандидатів у депутати _____
(Верховної Ради Автономної Республіки Крим, назва обласної, районної, районної в місті, міської, сільської, селищної ради (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше))

висунутих _____
(назва місцевої організації політичної партії)

В _____ виборчому окрузі на _____ цієї організації політичної партії, що відбулися (відбулася) _____ :
(єдиному республіканському багатомандатному, єдиному багатомандатному) (зборах, конференції) (дата проведення)

Порядковий номер кандидата в єдиному виборчому списку	Прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності)	Число, місяць, рік народження (ч.ч.мм.рррр.)	Громадянство	Освіта	Посада (заняття)	Місце роботи	Партійність	Адреса місця проживання	Відомості про наявність чи відсутність судимості **	Відомості про наявність чи відсутність представницького мандата	Номер територіального виборчого округу, до якого віднесено кандидата***	Порядковий номер кандидата у відповідному територіальному виборчому списку****

(назва посади керівника місцевої організації політичної партії)

МП*****

(підпис)

(прізвище та ініціали)

* Єдиний виборчий список подається до рішення зборів, конференції місцевої організації політичної партії про висування кандидатів у депутати від місцевої організації політичної партії, є його невід'ємною частиною та подається на паперовому носії та в електронному вигляді у форматі MS Word на оптичному носії інформації (CD-R або DVD-R) або на USB-флешнакопичувачі чи іншому пристрої для запам'ятовування, що використовує інтерфейс USB.

Кількість кандидатів у депутати, які включаються до єдиного виборчого списку місцевої організації політичної партії, не повинна перевищувати кількісного складу депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевої ради.

** Зазначаються відомості про наявність чи відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

*** Проставляється цифрою номер територіального виборчого округу, до якого віднесено кандидата або зазначаються слова "перший кандидат".

**** Проставляється цифрою порядковий номер кандидата у відповідному територіальному виборчому списку або зазначаються слова "перший кандидат".

***** Підпис керівника місцевої організації політичної партії скріплюється печаткою місцевої організації політичної партії або відповідної місцевої організації політичної партії вищого рівня.

*Секретар засідання
Центральної виборчої комісії*

О. БОЯРЧУК

Порядок висування кандидатів у депутати, обласних, районних, районних у місті рад, а також кандидатів у депутати міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше) – **ст. 219 ВК**

Додаток 2
до постанови Центральної виборчої комісії
від 28 липня 2020 року № 147

Додаток до рішення _____
(зборів, конференцій)

(назва місцевої організації політичної партії)

від "____" _____ 20__ року № _____

(місця та дата проведення місцевих виборів)

(виборча комісія Автономної Республіки Крим, назва обласної,
районної, районної у місті, міської, сільської, селищної виборчої комісії
(територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше))

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ВИБОРЧИЙ СПИСОК*

кандидатів у депутати _____
(Верховної Ради Автономної Республіки Крим, назва обласної, районної, районної у місті, міської, сільської, селищної ради (територіальних громад з кількістю виборців 10 тисяч і більше))

висунутих _____
(назва місцевої організації політичної партії)

у територіальному виборчому окрузі № _____ на _____ пії організації політичної партії, що відбулися (відбулася) _____
(зборів, конференцій) (дата проведення)

Порядковий номер кандидата в територіальному виборчому списку	Прізвище, ім'я та по батьковій (за наявності)	Число, місяць, рік народження (жж.мм.рррр.)	Громадянство	Освіта	Посада (заняття)	Місце роботи	Партійність	Адреса місця проживання	Відомості про наявність чи відсутність судимості **	Відомості про наявність чи відсутність кримінального запису

(назва посади керівника місцевої організації політичної партії)

МП +---

(підпис)

(прізвище та ініціали)

* Територіальний виборчий список додається до рішення зборів, конференції місцевої організації політичної партії про висування кандидатів у депутати від місцевої організації політичної партії, є його невід'ємною частиною та подається на паперовому носії та в електронному вигляді у форматі MS Word на оптичному носії інформації (CD-R або DVD-R) або на USB-флешнакопичувачі чи іншому пристрої для запам'ятовування, що використовує інтерфейс USB.

Територіальний виборчий список місцевої організації політичної партії повинен включати не менше п'яти і не більше дванадцяти кандидатів у депутати.

** Зазначаються відомості про наявність чи відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

*** Підпис керівника місцевої організації політичної партії скріплюється печаткою місцевої організації політичної партії або відповідної місцевої організації політичної партії вищого рівня.

Секретар засідання
Центральної виборчої комісії

О. БОЯРЧУК

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців **до 10 тис.**)– **ст. 220 ВК**

1. Право висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) реалізується виборцями через **місцеві організації партій** або **шляхом самовисування** у порядку, визначеному цим Кодексом.

Особа може бути висунута кандидатом у депутати шляхом висування організацією лише однієї політичної партії або лише шляхом самовисування.

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців **до 10 тис.**) – **ст. 220 ВК**

2. Висування кандидатів у депутати організацією партії у кожному БВО відбувається на її конференції, зборах у порядку, встановленому статутом партії та цією статтею.
3. Організація партії може висунути кандидатом у депутати особу, яка є членом цієї партії, або безпартійну особу, яка відповідно до статті 193 цього Кодексу має право бути обраною депутатом.
4. Організація партії висуває кандидатів із числа осіб, зазначених у частині третій цієї статті, у **вигляді переліку кандидатів до відповідної ради (із зазначенням номера БВО, в якому висувається кожен кандидат у депутати), який формується та затверджується на конференції, зборах організації партії.**
5. Кількість кандидатів у депутати, які включаються до переліку кандидатів у депутати відповідної ради щодо кожного БВО, **не повинна перевищувати кількість мандатів, які розподіляються у відповідному БВО.**

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців **до 10 тис.**)– **ст. 220 ВК**

6. Особа має право надати згоду балотуватися до місцевої ради лише від однієї організації партії (якщо вона не балотується в порядку самовисування).

7. Під час формування переліку кандидатів до відповідної ради організація партії повинна забезпечити **представництво не менше 30 відсотків осіб однієї статі у загальній кількості кандидатів до відповідної ради.**

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців **до 10 тис.**) – **ст. 220 ВК**

8. Рішення конференції, зборів організації партії про висування кандидатів у депутати від організації партії приймається **шляхом затвердження переліку кандидатів у депутати відповідної ради (із зазначенням номера БВО, в якому висувається кожен кандидат у депутати)**, який додається до такого рішення і є його невід'ємною частиною.

Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати:

- підписується керівником відповідної організації партії;
- скріплюється печаткою відповідної організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії.

9. Форма переліку кандидатів у депутати відповідної ради від організації партії затверджується ЦВК і не може бути змінена під час виборчого процесу.

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис.) – **ст. 220 ВК**

до постанови Центральної виборчої комісії
від 28 липня 2020 року № 147

Додаток до рішення _____
(зборів, конференції)

(назва місцевої організації політичної партії)

від "____" _____ 20__ року № ____

_____ (місця та дата проведення місцевих виборів)

_____ (назва сільської, селищної, міської (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) виборчої комісії)

ПЕРЕЛІК*

кандидатів у депутати _____
(назва сільської, селищної, міської ради (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч))

висунутих _____
(назва місцевої організації політичної партії)

в багатомандатних виборчих округах на _____ цієї організації політичної партії, що відбулися (відбулася) _____
(зборів, конференції) (дата проведення)

Номер багатомандатного виборчого округу, в якому висувається кандидат	Прізвище, ім'я та по батькові (за наявності)	Число, місяць, рік народження (ДД.ММ.РРРР)	Громадянство	Освіта	Посада (заявка)	Місце роботи	Партійність	Адреса місця проживання	Відомості про наявність чи відсутність судимості **	Відомості про наявність чи відсутність представницького мандата
+										

_____ (назва посади керівника місцевої організації політичної партії)

МП***

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

* Перелік кандидатів у депутати, згрупований щодо кожного багатомандатного виборчого округу, додається до рішення зборів (конференції) місцевої організації політичної партії про висування кандидатів у депутати від партії, є його невід'ємною частиною та подається на паперовому носії та в електронному вигляді у форматі MS Word на оптичному носії інформації (CD-R або DVD-R) або на USB-флешнакопичувачі чи іншому пристрої для запам'ятовування, що використовує інтерфейс USB.

Кількість кандидатів у депутати, які включаються до переліку кандидатів у депутати відповідної ради щодо кожного багатомандатного виборчого округу, не повинна перевищувати кількості мандатів, які розподіляються у відповідному багатомандатному виборчому окрузі.

** Зазначаються відомості про наявність чи відсутність в особи судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, що не погашена або не знята в установленому законом порядку.

*** Підпис керівника місцевої організації політичної партії скріплюється печаткою місцевої організації політичної партії, а в разі її відсутності – печаткою місцевої організації політичної партії вищого рівня або печаткою політичної партії.

Секретар засідання
Центральної виборчої комісії

О. БОЯРЧУК

Порядок висування кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців **до 10 тис.**) – **ст. 220 ВК**

11. Громадянин України, який відповідно до ст. 193 цього Кодексу має право бути кандидатом на місцевих виборах, може самовисунутися кандидатом у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) шляхом подачі заяви про самовисування до відповідної територіальної виборчої комісії.

До заяви про самовисування додаються документи, передбачені частиною другою статті 223 цього Кодексу.

Особа може бути висунута кандидатом у депутати шляхом самовисування лише в одному виборчому окрузі.

Порядок висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 221 ВК**

1. Право висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови реалізується виборцями через **місцеві організації партій або шляхом самовисування** у порядку, визначеному цим Кодексом.
2. Висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови в єдиному одномандатному виборчому окрузі організацією партії відбувається на її конференції, зборах у порядку, встановленому статутом партії та цією статтею.
3. Організація партії може висунути кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови особу, яка є членом цієї партії, або безпартійну особу, яка відповідно до ст. 193 цього Кодексу має право бути обраною депутатом.

Порядок висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 221 ВК**

4. Висування кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови від організації партії здійснюється рішенням конференції, зборів організації партії.

У разі висування на конференції, зборах організації партії кандидатів на посади сільських, селищних, міських голів більше ніж однієї сільської, селищної, міської територіальної громади рішення **щодо кожного кандидата приймається окремо**.

Рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови:

- підписується керівником організації партії;
- скріплюється печаткою організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії.

Порядок висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 221 ВК**

5. У рішенні зборів, конференції організації партії зазначаються відомості про особу, висунуту кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови:

- 1) прізвище, ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) кандидата;
- 2) число, місяць і рік народження;
- 3) громадянство;
- 4) відомості про освіту;
- 5) посада (заняття), місце роботи;
- 6) партійність;
- 7) адреса місця проживання;
- 8) відомості про наявність чи відсутність судимості;
- 9) відомості про наявність чи відсутність представницького мандата;
- 10) дата прийняття такого рішення.

Порядок висування кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 221 ВК**

6. Громадянин України, який відповідно до ст. 193 цього Кодексу має право бути кандидатом на місцевих виборах, може самовисунутися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови **шляхом подачі заяви про самовисування** до відповідної ТВК.

До заяви про самовисування додаються документи, передбачені частиною другою статті 224 цього Кодексу.

7. Особа може бути висунута кандидатом на посаду лише одного сільського, селищного, міського голови від організації партії або в порядку самовисування.

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.) –
ст. 222 ВК

1.обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, включених до єдиного та територіальних виборчих списків організації партії, за умови отримання нею **таких документів**:

1) заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, підписаної керівником організації партії та скріпленої печаткою відповідної організації партії, організації партії вищого рівня або печаткою партії;

2) рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидатів у депутати від організації партії, передбаченого ч. 10 ст. 219 ВК, підписаного керівником місцевої організації партії та засвідчене печаткою місцевої організації партії або відповідної організації партії вищого рівня, а також погоджене центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою цієї партії (із зазначенням найменування центрального керівного органу партії, номера та дати прийняття відповідного рішення, **яке не додається**);

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.)–

ст. 222 ВК

- 3) єдиного виборчого списку та всіх територіальних виборчих списків кандидатів у депутати, віднесених організацією партії до **відповідних багатомандатних виборчих округів**, за формами, встановленими ЦВК, на паперових носіях, які обов'язково повинні містити відомості, передбачені ч. 10 ст. 220 ВК, підписаних керівником організації партії і скріплених печаткою організації партії або відповідної організації партії вищого рівня, та в електронному вигляді;
- 4) передвиборної програми організації партії, викладеної державною мовою, обсягом до 4000 друкованих знаків, затвердженої зборами, конференцією організації партії, на паперових носіях, засвідченої підписом керівника організації партії і скріпленої печаткою організації партії, організації партії вищого рівня або печаткою партії, та в електронному вигляді;
- 5) документа про внесення організацією партії грошової застави відповідно до ст. 225 ВК;

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.) – **ст. 222 ВК**

б) заяв осіб, включених до виборчих списків організації партії, про згоду балотуватися кандидатами у депутати від цієї організації партії, які повинні також містити **згоду на оприлюднення біографічних відомостей та обробку персональних даних**, а також **зобов'язання в разі обрання скласти інший представницький мандат (у разі відсутності такого мандата - зазначити про його відсутність);** (тобто інформація про мандат дублюється як в поданні, так і в заяві самого кандидата)

8) автобіографій кандидатів у депутати на паперовому носії та в електронному вигляді, що **обов'язково повинні містити**: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня виборів змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата у депутати **(складається у друкованому вигляді);**

9) довідки про наявність чи відсутність судимості, виданої уповноваженим органом **після початку виборчого процесу;**

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.)–

ст. 222 ВК

10) заяви про наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, кожного кандидата у депутати;

11) по одній фотографії кандидата у депутати розміром 4 x 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

12) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кожного кандидата у депутати.

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.) – **ст. 222 ВК**

Подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати здійснюється **представником організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.**

У разі виявлення ТВК розбіжностей між єдиним виборчим списком та територіальними виборчими списками організації партії, наданими на паперових носіях та в електронному вигляді, перевагу має документ на паперових носіях.

2. ТВК видає особі, яка подала документи, зазначені у ч. 1 ст. 222 ВК, довідку про їх прийняття.

Довідка має містити перелік прийнятих документів, число, місяць і рік, а також час їх прийняття, посаду і прізвище особи, яка прийняла документи.

Умови реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті рад, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 і більше тис.)–

ст. 222 ВК

3. ТВК **не розглядає документи**, зазначені у ч. 1 ст. 222 ВК, якщо вони подані з порушенням строків, передбачених ч. 2 ст. 227 ВК (**подання документів закінчується за 30 днів до дня голосування, тобто 24 вересня включно**), про що повідомляється суб'єкта звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням - члена ТВК.

4. Відповідальність за достовірність і точність відомостей у документах, зазначених у пунктах 6, 8 та 10 частини першої цієї статті, поданих до ТВК для реєстрації кандидатів у депутати, несуть особи, висунуті кандидатами у депутати.

5. Документи для реєстрації кандидатів у депутати можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб) – **ст. 223 ВК**

1. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, висунутих організацією партії у БВО, за умови отримання нею таких документів:

1) заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, підписаної керівником організації партії та скріпленої печаткою організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії;

2) рішення конференції, зборів організації партії, зазначеного у ч. 8 ст. 220 ВК, про висування кандидатів у депутати від організації партії та затвердженого переліку кандидатів у депутати відповідної ради, який додається до такого рішення і є його невід'ємною частиною, за формою, встановленою ЦВК, на паперових носіях, який обов'язково повинен містити відомості, зазначені у ч. 10 ст. 220 ВК, підписаних керівником організації партії і скріплених печаткою організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії, та в електронному вигляді;

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб) – **ст. 223 ВК**

3) заяв осіб, включених до переліку кандидатів у депутати відповідної ради від організації партії про згоду балотуватися кандидатами у депутати від цієї організації партії (в тому числі у відповідному БВО), які повинні також містити згоду на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних кандидата у депутати, а також зобов'язання в разі обрання скласти інший представницький мандат (у разі відсутності мандата - зазначити про його відсутність);

4) документ про внесення організацією партії або кандидатом грошової застави відповідно до ст. 225 ВК;

5) автобіографій кандидатів у депутати на паперовому носії та в електронному вигляді, що **обов'язково повинні містити**: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом у депутати змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата у депутати **(складається у друкованому вигляді)**;

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб)– **ст. 223 ВК**

6) по одній фотографії кандидата у депутати розміром 4 x 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

7) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кожного кандидата у депутати.

Як бачите, цей перелік коротший ніж той, який вимагається під час реєстрації кандидатів в депутати у громадах з кількістю виборців 10 тис. та більше. В ньому відсутні: довідки про наявність чи відсутність судимості, виданої уповноваженим органом після початку виборчого процесу; заява про наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, кожного кандидата у депутати.

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб)– **ст. 223 ВК**

У разі виявлення ТВК розбіжностей між переліком кандидатів до відповідної ради від організації партії, наданим на паперових носіях та в електронному вигляді, перевагу має документ на паперових носіях.

Подання документів до відповідної ТВК для реєстрації кандидатів у депутати, висунутих організацією партії в багатомандатних округах, здійснюється представником організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.

Представнику організації партії, уповноваженому на підставі довіреності від організації партії, який подав передбачені цією частиною документи, ТВК видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб)– **ст. 223 ВК**

2. Відповідна ТВК реєструє кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, за умови особистого пред'явлення ним документа, передбаченого ч. 1 ст. 8 ВК, та подання ним документів, передбачених пунктами 4 - 7 ч. 1 ст. 223 ВК, а також особисто підписаної ним заяви про самовисування кандидатом у депутати із згодою на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних у зв'язку з участю у виборах до сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч).

Якщо звернути увагу, то під час самовисування не вимагається від кандидата, щоб він надавав зобов'язання в разі обрання скласти інший представницький мандат (у разі відсутності мандата - зазначити про його відсутність)

Кандидату у депутати, який подав документи про самовисування, ТВК видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

Умови реєстрації кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (громади з кількістю виборців до 10 тис. осіб)– **ст. 223 ВК**

3. Відповідна ТВК не розглядає документи, зазначені у частинах першій та другій цієї статті, якщо вони подані з порушенням строків, передбачених частиною другою статті 228 цього Кодексу (тобто, подання документів закінчується за 30 днів до дня голосування, тобто 24 вересня включно) про що повідомляється суб'єкта звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням - члена територіальної виборчої комісії.

4. Відповідальність за достовірність та точність відомостей у документах, зазначених у пункті 5 частини першої цієї статті, поданих до ТВК для реєстрації кандидатів у депутати, несуть особи, висунуті кандидатами у депутати.

5. Документи для реєстрації кандидатів у депутати можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

1. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, за умови отримання нею таких документів:

1) заяви про реєстрацію кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, підписаної керівником організації партії та засвідченої печаткою організації партії або організації відповідної партії вищого рівня, або печаткою партії;

2) рішення зборів, конференції організації партії про висування кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії, яке має бути підписане керівником організації партії та засвідчене печаткою організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня, **а у разі висування місцевою організацією партії кандидата на посаду міського голови - також погоджене центральним керівним органом партії, що засвідчується печаткою цієї партії (із зазначенням найменування центрального керівного органу партії, номера та дати прийняття відповідного рішення, яке не додається);**

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

3) заяви особи про **згоду балотуватися кандидатом** на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії, яка повинна також містити **згоду на оприлюднення біографічних відомостей та на обробку персональних даних кандидата** на посаду сільського, селищного, міського голови, **зобов'язання в разі обрання протягом місяця після офіційного оприлюднення результатів виборів передати у порядку, встановленому законом, в управління іншій особі належні йому підприємства та корпоративні права (у разі відсутності таких підприємств чи корпоративних прав - зазначити про їх відсутність), а також зобов'язання в разі обрання припинити діяльність чи скласти представницький мандат, які відповідно до Конституції та законів України несумісні з посадою сільського, селищного, міського голови (у разі відсутності такої діяльності чи такого мандата - зазначити про їх відсутність);**

(зверніть увагу на зобов'язання!)

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

4) документа про внесення грошової застави відповідно до статті 225 цього Кодексу;

5) автобіографії кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови на паперовому носії та в електронному вигляді, що **обов'язково повинна містити**: прізвище, власне ім'я (всі власні імена) та по батькові (за наявності), всі попередні прізвища, власні імена, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), число, місяць, рік і місце народження, громадянство, відомості про освіту, посаду (заняття), місце роботи, партійність, адресу місця проживання, наявність чи відсутність представницького мандата, контактний номер телефону, відомості про наявність чи відсутність судимості, дату складання автобіографії та підпис кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови (складається у друкованому вигляді);

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

6) однієї фотографії кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови розміром 4 x 6 сантиметрів на паперових носіях та в електронному вигляді;

7) копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України у вигляді паспортної книжечки або копії лицьового та зворотного боків паспорта громадянина України у вигляді картки кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови.

Як бачите, цей перелік також коротший ніж той, який вимагається під час реєстрації кандидатів в депутати у громадах з кількістю виборців 10 тис. та більше. В ньому відсутні: довідки про наявність чи відсутність судимості, виданої уповноваженим органом після початку виборчого процесу; заява про наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, кожного кандидата у депутати.

Подання документів до сільської, селищної, міської виборчої комісії для реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, здійснюється представником відповідної організації партії, уповноваженим на це довіреністю від організації партії.

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

2. Відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого шляхом самовисування, за умови особистого пред'явлення ним документа, передбаченого частиною першою статті 8 цього Кодексу, та подання ним документів, передбачених пунктами 4 - 7 частини першої цієї статті, а також подання особисто підписаної ним заяви про самовисування кандидатом на посаду відповідно сільського, селищного, міського голови із згодою на оприлюднення біографічних відомостей та обробку персональних даних у зв'язку з участю у місцевих виборах.

Звертаю увагу, що чомусь законодавець не передбачив для особи висунутої шляхом самовисування **зобов'язання в разі обрання протягом місяця після офіційного оприлюднення результатів виборів передати у порядку, встановленому законом, в управління іншій особі належні йому підприємства та корпоративні права (у разі відсутності таких підприємств чи корпоративних прав - зазначити про їх відсутність), а також зобов'язання в разі обрання припинити діяльність чи скласти представницький мандат, які відповідно до Конституції та законів України несумісні з посадою сільського, селищного, міського голови (у разі відсутності такої діяльності чи такого мандата - зазначити про їх відсутність).**

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

3. Представнику організації партії, кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови, який подав документи в порядку самовисування, ТВК видає довідку із зазначенням дати і часу прийняття документів, переліку прийнятих документів.

Документи, передбачені частинами першою та другою цієї статті, подані до відповідної виборчої комісії з порушенням строку, встановленого частиною другою статті 229 **(тобто пізніше ніж за 30 днів до дня голосування, тобто пізніше ніж 24 вересня)** цього Кодексу, **не розглядаються, рішення виборчої комісії у такому разі не приймається**, про що повідомляється суб'єкту звернення листом за підписом голови комісії або за його дорученням – члена ТВК.

Умови реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 224 ВК**

4. Відповідальність за достовірність та точність відомостей у документах, зазначених у пункті 5 частини першої цієї статті (для осіб, висунутих шляхом самовисування - передбачених частиною другою цієї статті), поданих до ТВК для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови, несуть особи, висунуті кандидатами на посаду сільського, селищного, міського голови.

5. Документи для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови можуть подаватися до відповідної виборчої комісії за допомогою електронних сервісів в порядку, встановленому ЦВК.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

2. Кандидат у депутати сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців **до 10 тисяч**) ради,

який висувається шляхом **самовисування** у БВО,

після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатом у депутати

вносить одним платежем

у безготівковій формі

на спеціальний рахунок виборчої комісії

грошову заставу з розрахунку 20 % мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

Організація партії, яка висунула кандидатів у депутати сільської, селищної, міської (територіальної громади з кількістю виборців **до 10 тисяч**) ради, або організація відповідної партії вищого рівня у БВО

після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати

вносить одним платежем

у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії

грошову заставу з розрахунку 20% мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу, **за кожного кандидата**.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

Організація партії, яка висунула кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців **до 75 тисяч**) або організація відповідної партії вищого рівня, а **також особа, висунута шляхом самовисування** на посаду сільського, селищного, міського голови (міста з кількістю виборців **до 75 тисяч**),

у єдиному одномандатному виборчому окрузі,

після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови

вносить одним платежем
у безготівковій формі

на спеціальний рахунок виборчої комісії

грошову заставу в розмірі мінімальної заробітної плати у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

Організація партії, яка висунула виборчий список кандидатів у депутати обласної, районної, районної у місті, а також міської, селищної, сільської (територіальної громади з кількістю виборців **10 тисяч і більше**) ради,

кандидати на посаду міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) або організація відповідної партії вищого рівня, а також особа, яка висувається кандидатом на посаду міського голови (міста з кількістю виборців 75 тисяч і більше) шляхом самовисування,

після початку виборчого процесу та до подання документів до відповідної ТВК для реєстрації кандидатів у депутати та на посаду міського голови вносить одним платежем у безготівковій формі на спеціальний рахунок виборчої комісії грошову заставу **в розмірі чотирьох мінімальних заробітних плат у місячному розмірі, встановленому на день початку виборчого процесу, на кожні 90 тисяч виборців відповідного єдиного територіального виборчого округу для кожного виду виборів окремо.**

(На мою думку, взагалі невиконувана норма, або щонайменше - цікава)

Також треба звернути увагу, що кошти організацією партії мають сплачуватися безготівково (тут питання відкриття рахунків в банку)

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

ЦВК не пізніш як на п'ятий день після початку виборчого процесу на підставі відомостей Державного реєстру виборців станом на день початку виборчого процесу відповідних місцевих виборів визначає розмір грошової застави для кожного єдиного сільського, селищного, районного в місті, міського, районного, обласного виборчого округу, невідкладно оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті та інформує про це відповідні територіальні виборчі комісії.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

3. Реквізити рахунку для внесення грошової застави не пізніш як на другий день після початку виборчого процесу розміщуються відповідною ТВК на її офіційному веб-сайті (за наявності) та/або на стенді офіційних матеріалів такої комісії, а також передаються до ЦВК для розміщення на її офіційному веб-сайті.

4. У разі прийняття сільською, селищною, районною у місті, міською, районною, обласною ТВК **рішення про відмову в реєстрації всіх кандидатів у депутати** та/або кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутих організацією партії або шляхом самовисування, внесена грошова застава у п'ятиденний строк після прийняття такого рішення перераховується на рахунок організації партії або на рахунок, вказаний у заяві, поданій до відповідної виборчої комісії особою, висунутою шляхом самовисування.

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

У разі надходження на спеціальний рахунок відповідної ТВК для внесення грошової застави коштів **у меншому розмірі, ніж визначено частинами першою, другою цієї статті, та/або коштів, які внесені із порушенням вимог, встановлених цією статтею, такі кошти поверненню не підлягають** та у восьмиденний строк після закінчення строку реєстрації кандидатів перераховуються відповідно до сільського, селищного, міського, обласного бюджету.

(щодо вимог – їх, небагато, судячи з усього: після початку виборчого процесу, до подання документів до ТВК та одним платежем)

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

Грошова застава повертається відповідному суб'єкту внесення, якщо за результатами місцевих виборів кандидата **визнано обраним сільським, селищним, міським головою.**

Грошова застава – **ст. 225 ВК**

6. В інших випадках грошова застава у восьмиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів перераховується відповідно до сільського, селищного, районного у місті, міського, районного, обласного бюджету.

7. Порядок внесення, повернення та перерахування грошової застави встановлюється Центральною виборчою комісією спільно з Міністерством фінансів України не пізніш як за шістдесят днів до дня голосування.

Декларування майнового стану – **ст. 226 ВК**

1. Кандидат у депутати, кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови, зареєстрований у порядку, встановленому цим Кодексом, подає декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України "Про запобігання корупції".

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

1. Кандидати у депутати, включені організацією партії до єдиного та територіальних виборчих списків, реєструються відповідною територіальною обласною, районною, міською, районною у місті, сільською, селищною виборчою **комісією за умови подання комісії документів**, передбачених статтею 222 цього Кодексу.
2. Подання документів до відповідної виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати закінчується за тридцять днів до дня голосування **(до 24 вересня включно)**.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

3. **Особа**, включена організацією партії до єдиного та/або до єдиного та відповідного територіального виборчих списків, яка на день подання заяви організацією партії про реєстрацію кандидатів у депутати до територіальної виборчої комісії **не подала заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї організації партії, вважається виключеною з виборчого списку (виборчих списків) організації партії з дня подання заяви організацією партії.**

Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання організацією партії заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, **не приймається.**

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

4. Особа, включена організацією партії до єдиного та/або єдиного та відповідного територіального виборчих списків, має право **до дня реєстрації її кандидатом відкликати свою заяву про згоду балотуватися** кандидатом у депутати від організації партії.

Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат", або особисто подана відповідною особою до ТВК.

З моменту отримання ТВК заяви про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною із виборчого списку (виборчих списків) цієї організації партії, що враховується при прийнятті ТВК рішення про реєстрацію кандидатів, включених до виборчих списків.

Про отримання такої заяви відповідна виборча комісія письмово повідомляє організацію партії не пізніше наступного дня після отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії не приймається.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **СТ.**

227 ВК

5. У разі виявлення факту включення особи до виборчих списків кількох організацій партій **уповноважений член ТВК не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати лише від однієї організації партії, яка може бути подана до комісії особисто або засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат»** (цікаво, як на практиці має член ТВК звертатися з вимогою: чия це вимога має бути: комісії чи члена комісії, як вона оформлюється).

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною з виборчих списків решти організацій партій.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення така особа **рішенням ТВК виключається з виборчих списків усіх організацій партій, до яких вона була включена.**

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

6. ТВК не пізніш як на п'ятий день з дня прийняття заяви організації партії про реєстрацію кандидатів у депутати та доданих до неї необхідних документів приймає рішення:

- про реєстрацію кандидатів у депутати
або
- про відмову в їх реєстрації.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

7. Список та черговість кандидатів у депутати в єдиному виборчому списку, а також список та черговість кандидатів у кожному територіальному виборчому списку, визначені організацією партії, не можуть бути змінені після подання документів для їх реєстрації територіальною виборчою комісією.

Черговість кандидатів у депутати у територіальному виборчому списку може бути змінена лише за підсумками голосування виборців за умови та у порядку, встановлених частинами першою і другою статті 259 цього Кодексу.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати обласних, районних, районних у місті, а також міських, сільських, селищних рад (громад з кількістю виборців 10 тис. і більше)– **ст.**

227 ВК

8. У разі реєстрації кандидатів у депутати представнику організації партії у ТБК разом з копією рішення про реєстрацію кандидатів у депутати у **триденний строк з дня його прийняття** видаються посвідчення кандидатів у депутати за формою, встановленою ЦБК.

Рішення про реєстрацію кандидатів у депутати в **триденний строк з дня його прийняття** розміщується відповідною виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

Відомості про реєстрацію кандидатів у депутати в єдиному виборчому окрузі із зазначенням суб'єкта висування, порядкового номера кандидата, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання, наявність (відсутність) заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, номера ТВО, до якого віднесено кандидата, та порядкового номера кандидата у відповідному територіальному виборчому списку кожного кандидата в депутати (крім першого кандидата) передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті ЦБК у встановленому нею порядку.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

1. Сільська, селищна, міська виборча комісія реєструє кандидатів у депутати, висунутих організацією партії в БВО, або кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, **за умови подання до відповідної комісії документів**, передбачених статтею 223 цього Кодексу.
2. Подання документів до виборчої комісії для реєстрації кандидатів у депутати **закінчується за тридцять днів до дня голосування (до 24 вересня включно)**.
3. **Особа**, включена організацією партії до переліку кандидатів у депутати відповідної ради, **яка на день подання заяви** організації партії про реєстрацію кандидатів у депутати сільської, селищної, міської ради (територіальної громади з кількістю виборців до 10 тисяч) **до ТВК не подала заяви про згоду балотуватися** кандидатом у депутати від цієї організації партії, **вважається виключеною із переліку кандидатів** у депутати відповідної ради з дня подання заяви організацією партії. Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання організацією партії заяви про реєстрацію кандидатів у депутати, **не приймається**.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

4. **Особа**, включена організацією партії до переліку кандидатів у депутати відповідної ради, **має право до дня реєстрації її кандидатом відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом у депутати від цієї організації партії.**

Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від відповідної організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат" або особисто подана відповідною особою до ТВК.

З моменту отримання ТВК заяви про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом у депутати від організації партії така особа вважається виключеною із переліку кандидатів у депутати до відповідної ради від цієї організації партії, що враховується при прийнятті ТВК рішення про реєстрацію кандидатів у депутати в БВО.

Про отримання такої заяви ТВК письмово повідомляє організацію партії **не пізніш як у триденний строк з дня отримання заяви.**

Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії **не приймається.**

(Чомусь ця стаття не передбачає можливість відмовитися від балотування особи, яка висувається шляхом самовисування)

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

5. У разі виявлення факту включення особи до переліків кандидатів у депутати відповідної ради від кількох організацій партій та/або самовисування кандидатом у депутати цієї ради або кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови уповноважений член ТВК не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою особисто подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати лише від однієї організації партії або в порядку самовисування. Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат", або подана до комісії особисто.

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати від відповідної організації партії, ТВК відмовляє в її реєстрації кандидатом від решти організацій партій та/або в порядку самовисування в інших виборчих округах.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення ТВК відмовляє в її реєстрації кандидатом від усіх організацій партій та/або в порядку самовисування в усіх виборчих округах.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

6. ТВК не пізніш як на п'ятий день з дня прийняття заяви про реєстрацію кандидатів у депутати та доданих до неї необхідних документів приймає рішення:

- про реєстрацію кандидатів у депутати
або;
- про відмову в їх реєстрації.

7. Відомості про реєстрацію кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах в **алфавітному порядку (за прізвищем)**, із зазначенням номера БВО, в якому висувається кандидат, суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата в депутати **не пізніш як за 22 дні до дня голосування оприлюднюються ТВК у визначений нею спосіб.**

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

8. У разі реєстрації в БВО кандидата в депутати, висунутого організацією партії, або кандидата в депутати, висунутого шляхом самовисування, відповідна ТВК у **триденний строк з дня прийняття рішення про реєстрацію** видає представнику організації партії або відповідному кандидату в депутати посвідчення кандидата в депутати за формою, встановленою ЦВК.

Рішення про реєстрацію кандидатів у депутати **в триденний строк з дня його прийняття розміщується відповідною ТВК** на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайті відповідної місцевої ради або в інший визначений нею спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

Порядок реєстрації кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців **до 10 тисяч**) – **ст. 228 ВК**

Відомості щодо зареєстрованих кандидатів у депутати сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч) із зазначенням номера БВО, в якому висувається кандидат, суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата в депутати передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті ЦВК встановленому нею порядку.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

1. Кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови реєструється відповідною сільською, селищною, міською виборчою комісією, за умови подання їй документів, передбачених статтею 224 цього Кодексу.
2. Подання документів до відповідної сільської, селищної, міської виборчої комісії для реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови **закінчується за тридцять днів до дня голосування.** (до 24 вересня включно)
3. Подання документів до сільської, селищної, міської виборчої комісії для реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, висунутого організацією партії, здійснюється представником організації партії, уповноваженим на це довіреністю від такої організації партії, а кандидатів, висунутих шляхом самовисування, - ними особисто, крім випадків подачі таких документів за допомогою електронних сервісів у порядку, встановленому ЦВК.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

4. Кандидат на посаду сільського, селищного, міського голови, який на день подання заяви організації партії про реєстрацію його кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови не подав заяви про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії, вважається таким, **що не надав відповідної згоди.**

Заява такої особи про згоду балотуватися, подана після подання організацією партії заяви про реєстрацію його кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, **не приймається.**

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

5. Особа, висунута організацією партії на посаду сільського, селищного, міського голови, має право до дня реєстрації її кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови відкликати свою заяву про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від цієї організації партії.

(Чомусь ця стаття не передбачає можливість відмовитися від балотування особи, яка висувається шляхом самовисування)

Заява про відкликання заяви про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від відповідної організації партії може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат", або особисто подана відповідною особою до сільської, селищної, міської виборчої комісії.

У такому разі особа вважається такою, що відмовилася від балотування. Про отримання такої заяви сільська, селищна, міська виборча комісія письмово повідомляє організацію партії **не пізніш як у триденний строк** з дня отримання заяви. Повторна заява особи про її згоду балотуватися від організації партії **не приймається**.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

6. У разі якщо особа, висунута організацією партії за її письмовою заявою про згоду балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, одночасно висунута кандидатом від іншої організації партії та/або шляхом самовисування, **уповноважений член ТВК не пізніше наступного дня звертається до зазначеної особи з вимогою подати до комісії заяву про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від однієї організації партії або шляхом самовисування.**

Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат", або подана до комісії особисто.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови шляхом самовисування ТВК відмовляє в її реєстрації кандидатом від організацій партій.

У разі подання особою заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від організації партії ТВК відмовляє в її реєстрації кандидатом від решти організацій партій та/або в порядку самовисування.

У разі неподання особою такої заяви протягом двох днів з дня отримання відповідного звернення ТВК відмовляє в її реєстрації кандидатом від усіх організацій партій та/або в порядку самовисування.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

8. Відомості про реєстрацію кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови із зазначенням суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), всіх попередніх прізвищ, власних імен, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата **не пізніш як за 22 дні** до дня голосування оприлюднюються ТВК у визначений нею спосіб.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

9. У разі реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови відповідна сільська, селищна, міська виборча комісія **у триденний строк з дня прийняття рішення про реєстрацію** видає представнику організації партії або кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови відповідне посвідчення кандидата за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

Рішення про реєстрацію кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови **в триденний строк з дня його прийняття** розміщується відповідною сільською, селищною, міською виборчою комісією на її офіційному веб-сайті (за наявності), веб-сайті відповідної місцевої ради або в інший визначений нею спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії.

Порядок реєстрації кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **СТ. 229 ВК**

Відомості щодо зареєстрованих кандидатів на посаду міського голови із зазначенням суб'єкта висування, прізвища, власного імені (усіх власних імен), по батькові (за наявності), всіх попередніх прізвищ, власних імен, по батькові та дати їх зміни (якщо особа протягом останніх п'яти років до дня висування кандидатом на посаду голови змінювала прізвище та/або власне ім'я (одне з власних імен чи всі власні імена), та/або по батькові), числа, місяця, року народження, відомостей про громадянство, освіту, партійність, посаду, місце роботи (заняття), місце проживання кожного кандидата передаються для оприлюднення на офіційному веб-сайті ЦВК у встановленому нею порядку.

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

1. ТВК відмовляє в реєстрації **всіх кандидатів у депутати**, включених до виборчих списків місцевих організацій політичних партій або до переліку кандидатів у депутати в багатомандатних виборчих округах на відповідних місцевих виборах, у разі:

1) **порушення встановленого цим Кодексом порядку висування кандидатів**, у тому числі **перевищення** встановленої цим Кодексом кількості кандидатів у депутати у єдиному виборчому списку та територіальному виборчому списку організації партії на виборах депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), кандидатів у депутати **в кожному багатомандатному окрузі** на виборах депутатів сільських, селищних, міських рад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), які можуть бути висунуті організаціями партій;

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

2) відсутності хоча б одного з документів, зазначених у пунктах 1 - 5 частини першої статті 222, пунктах 1, 2, 4 частини першої статті 223 цього Кодексу, невідповідності таких документів вимогам цього Кодексу (в тому числі щодо розміру грошової застави);

3) встановлення нею наявності у передвиборній програмі організації партії положень, спрямованих на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення;

4) висування кандидатів у депутати від організації партії, яка здійснює пропаганду комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів, їхньої символіки та щодо якої в установленому Кабінетом Міністрів України порядку прийнято рішення про невідповідність її діяльності, найменування та/або символіки вимогам Закону України "Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки".

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

2. ТВК відмовляє в реєстрації окремого кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови у разі:

1) відсутності хоча б одного з документів стосовно кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, зазначених у пунктах 5 - 12 частини першої статті 222, пунктах 3 - 7 частини першої статті 223, частині першій статті 224 цього Кодексу, **невідповідності таких документів вимогам цього Кодексу** (в тому числі щодо розміру грошової застави кандидата на посаду міського голови);

1-1) порушення порядку висування окремого кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, встановленого статтями 216 - 221 цього Кодексу, в тому числі щодо заборони одночасного висування;

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

- 2) отримання від уповноваженого органу інформації, що підтверджує факт припинення громадянства України особою, висунутою кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови;
- 3) отримання від уповноваженого органу інформації, що підтверджує факт виїзду особи, висунутої кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, за межі України для постійного проживання;
- 4) отримання від суду належним чином засвідченої копії судового рішення, яким особу, висунуту кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, визнано недієздатною;
- 5) наявності в особи, висунутої кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, судимості за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку;

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

б) виявлення інших обставин, які позбавляють особу, висунуту кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, права бути обраною депутатом.

(«чудова норма», яка дає волю для дій членам ТВК)

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

3. Помилки і неточності, виявлені в поданих на реєстрацію документах, якщо їх наявність не є перешкодою для розуміння змісту викладених відомостей, не є підставою для відмови в реєстрації кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

У разі відсутності в поданих на реєстрацію документах інформації, **яка обов'язково повинна бути зазначена відповідно до вимог цього Кодексу**, про це **невідкладно** повідомляється відповідний суб'єкт подання документів.

Виявлені недоліки у поданих документах можуть бути усунуті шляхом подання не пізніше наступного дня після отримання зазначеного повідомлення уточнених або інших документів для реєстрації кандидатів у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови.

Якщо уточнені або інші документи не надійшли у цей строк, відповідні документи вважаються відсутніми.

Відмова в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 230 ВК**

4. Рішення про відмову в реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови **повинно містити вичерпні підстави відмови.**

Копія цього рішення **не пізніше наступного дня після його прийняття** видається (направляється) представнику організації партії (у разі висування такої особи організацією партії) та кандидату в депутати, кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови (у разі самовисування).

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

1. ТВК приймає рішення:

- про скасування реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови;
- про скасування окремого кандидата у депутати, включеного до єдиного та/або єдиного та територіального виборчих списків організації партії (під час виборів депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) із виключенням його з відповідних виборчих списків;
- про скасування реєстрації окремого кандидата у депутати у БВО (під час виборів депутатів сільських, селищних, міських рад (громад з кількістю виборців до 10 тисяч) у разі:

(цією статтею не передбачено скасування всіх кандидатів, включених до виборчих списків)

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

- 1) **звернення кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови не пізніш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування із заявою про відмову від балотування.** Така заява може бути засвідчена в порядку, встановленому Законом України "Про нотаріат", або подана до відповідної виборчої комісії особисто;
- 2) **звернення організації партії не пізніш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування щодо скасування реєстрації кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови відповідно до рішення, прийнятого у порядку, передбаченому статутом партії, яке додається до такого звернення.** Зазначені документи підписуються керівником та засвідчуються печаткою організації партії, а в разі її відсутності - печаткою організації партії вищого рівня або печаткою партії.
- 3) отримання від уповноваженого органу інформації, що підтверджує факт припинення громадянства України кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови;

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

4) отримання від уповноваженого органу інформації, що підтверджує факт виїзду кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови за межі України для постійного проживання;

5) отримання від суду належним чином засвідченої копії судового рішення, яким кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови визнано недієздатним;

6) набрання щодо кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови законної сили обвинувальним вироком суду за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, кримінального правопорушення проти виборчих прав громадян чи корупційного кримінального правопорушення або **виявлення ТВК факту наявності у кандидата судимості за такий злочин, не погашеної або не знятої в установленому законом порядку;**

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

7) порушення порядку висування кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, встановленого частиною четвертою статті 216 цього Кодексу, в тому числі неподання кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови у порядку, встановленому цим Кодексом, **заяви про підтвердження згоди балотуватися кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови від організації партії у разі виявлення включення цієї особи до виборчих списків, списків кандидатів до відповідної ради кількох організацій партій;**

8) виявлення інших обставин, які позбавляють особу, висунуту кандидатом у депутати, кандидатом на посаду сільського, селищного, міського голови, права бути обраною депутатом, сільським, селищним, міським головою, старостою села, селища.

(ця норма дає широке поле для рішень ТВК в частині скасування реєстрації)

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

У разі надходження звернень, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, ТВК приймає рішення про скасування реєстрації кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, кандидата у депутати **у триденний строк з дня надходження звернення, але не пізніш як за вісімнадцять днів до дня голосування.**

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

У разі скасування реєстрації кандидата у депутати, включеного до єдиного та територіального виборчих списків організації партії, такий кандидат одночасно виключається із відповідних виборчих списків. При цьому черговість (порядкові номери у відповідних виборчих списках) інших кандидатів не змінюється.

У разі надходження звернень, зазначених у пунктах 1 і 2 цієї частини, менш як за дев'ятнадцять днів до дня голосування такі звернення ТВК не розглядаються, рішення щодо них не приймаються, про що суб'єкт звернення повідомляється листом за підписом голови або за його дорученням - члена відповідної виборчої комісії.

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

2. Рішення про скасування реєстрації кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, з підстав, передбачених у пунктах 3 - 8 частини першої цієї статті, приймається відповідною виборчою комісією не пізніш як на третій день **після отримання нею документів, що встановлюють відповідні факти чи підтверджують настання відповідних обставин.**

ТБК може прийняти рішення про скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови **не пізніше ніж за 18 днів до дня голосування.**

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

ТВК розглядає питання про скасування реєстрації кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови у присутності такого кандидата та представника організації партії у виборчій комісії. Про час розгляду такого питання зазначені особи повідомляються **не пізніш як у день, що передує дню розгляду**. У разі відсутності зазначених осіб, належним чином повідомлених про засідання з розгляду цього питання, питання розглядається територіальною виборчою комісією за відсутності зазначених осіб.

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

3. ТВК надає представнику організації партії у виборчій комісії або кандидату в депутати, кандидату на посаду сільського, селищного, міського голови **копію рішення про скасування реєстрації** кандидата (кандидатів) у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови **не пізніш як наступного дня після його прийняття**.

4. У разі смерті кандидата у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови ТВК приймає рішення **про вибуття такого кандидата з балотування**, а щодо кандидатів, включених до виборчих списків місцевих організацій партій, - також **про виключення його з єдиного та територіального виборчих списків організації партії**.

Скасування реєстрації кандидата в депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови – **ст. 231 ВК**

5. Рішення про скасування реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови, про вибуття кандидата з балотування оприлюднюються на офіційному веб-сайті (за наявності) відповідної виборчої комісії, веб-сайтах відповідних місцевих рад (за наявності) або в інший визначений цими комісіями спосіб та/або на стенді офіційних матеріалів комісії не пізніш як наступного дня після його прийняття.

Рішення про скасування реєстрації кандидата (кандидатів) у депутати, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови невідкладно надсилається до ЦВК у встановленому нею порядку.

Розділ XXXVIII. ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ
(статті: 323-235 для членів комісій обов'язкові, як і для кандидатів!)

Розділ XXXIX. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ, ОФІЦІЙНИХ
СПОСТЕРІГАЧІВ НА МІСЦЕВИХ ВИБОРАХ
(читати всім!)

Розділ ХХХХ. ПРОВЕДЕННЯ ГОЛОСУВАННЯ, ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ МІСЦЕВИХ ВИБОРІВ
(знати всім!)

Загальні вимоги до виборчого бюлетеня з місцевих виборів – **ст. 240 ВК**

1. Форма та колір виборчого бюлетеня для кожних місцевих виборів затверджуються ЦВК не пізніше як за тридцять днів до дня проведення чергових місцевих виборів і не можуть змінюватися до призначення наступних чергових місцевих виборів.
2. Текст виборчих бюлетенів для голосування у відповідних виборчих округах затверджується відповідними ТВК не пізніше **як за сімнадцять днів до дня голосування**. Ступінь захисту виборчого бюлетеня встановлюється відповідною ТВК у такий самий строк.

Порядок виготовлення виборчих бюлетенів та їх передачі виборчим комісіям – **ст. 242 ВК**

1.ТВК, яка встановлює результати відповідних місцевих виборів, на підставі договору, укладеного між нею і поліграфічним підприємством, забезпечує виготовлення виборчих бюлетенів для голосування на місцевих виборах відповідно.

Порядок підрахунку голосів на виборчій дільниці – **ст. 250 ВК**

2. Підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці проводиться дільничною виборчою комісією в такій послідовності:

1) підрахунок голосів на виборах Президента України, виборах народних депутатів України або на всеукраїнському референдумі (в разі одночасного проведення місцевих виборів із виборами Президента України, виборами народних депутатів України або всеукраїнським референдумом);

2) підрахунок голосів на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради;

3) підрахунок голосів на виборах депутатів районної ради;

4) підрахунок голосів на виборах міського голови;

5) підрахунок голосів на виборах депутатів міської ради;

6) підрахунок голосів на виборах міського голови міста, яке входить до складу іншого міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм;

7) підрахунок голосів на виборах депутатів районної у місті ради, міської ради міста, яке входить до складу іншого міста згідно з адміністративно-територіальним устроєм;

8) підрахунок голосів на виборах сільського, селищного голови;

9) підрахунок голосів на виборах депутатів сільської, селищної ради.

Протоколи дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців – **СТ. 251 ВК**

23.07.2020

До протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці одержаних територіальні виборчі списки кандидатів у депутати Верховної Республіки Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) цифрами заносяться:

- 1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничною виборчою комісією;
- 2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничною виборчою комісією;
- 3) кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці (на момент закінчення голосування);
- 4) кількість виборців, внесених на виборчій дільниці до витягу із списку виборців для голосування за місцем перебування;
- 5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені у приміщенні для голосування;
- 6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені за місцем перебування;
- 7) загальна кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;
- 8) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню;
- 9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;
- 10) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;
- 11) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки усіх організацій партій;
- 12) кількість голосів виборців, які підтримали територіальний виборчий список від кожної організації партії;
- 13) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку від кожної організації партії;
- 14) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний список від кожної організації партії, не підтримавши окремого кандидата у депутати з цього списку.

Протоколи дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців – **ст. 251 ВК**

До протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, поданих за кандидатів у депутати в багатомандатному виборчому окрузі, кандидатів на посаду сільського, селищного, міського голови цифрами заносяться:

- 1) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничною виборчою комісією;
- 2) кількість невикористаних виборчих бюлетенів, погашених дільничною виборчою комісією;
- 3) кількість виборців, включених до списку виборців на виборчій дільниці (на момент закінчення голосування);
- 4) кількість виборців, внесених на виборчій дільниці до витягу із списку виборців для голосування за місцем перебування;
- 5) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені у приміщенні для голосування;
- 6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені за місцем перебування;
- 7) загальна кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;
- 8) кількість виборчих бюлетенів, що не підлягають врахуванню;
- 9) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні на виборчій дільниці;
- 10) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;
- 11) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата.

{Частина друга статті 251 в редакції Закону [№ 805-IX від 16.07.2020](#)}

Протоколи дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців – **СТ. 251 ВК**

Членам ДВК, кандидатам, їх довіреним особам, уповноваженим особам організацій партій, офіційним спостерігачам, **присутніми під час підрахунку голосів виборців на виборчій дільниці, на їхнє прохання** невідкладно видаються копії зазначеного у цій статті протоколу з відповідних місцевих виборів, по відповідному виборчому округу, в тому числі з позначкою "Уточнений", засвідчені головою і секретарем дільничної виборчої комісії та скріплені печаткою комісії, з розрахунку не більш як по одній копії кожного протоколу для кожного члена комісії, кожної місцевої організації партії, яка висунула кандидатів у депутати в єдиному багатомандатному виборчому окрузі, кожного кандидата.

Копії протоколу ДВК про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці можуть виготовлятися за допомогою технічних засобів.

Порядок транспортування і передачі виборчих документів до територіальної виборчої комісії— **ст. 253 ВК**

2. Дільнична виборча комісія виборчої дільниці, утвореної на території села, селища, міста доставляє відповідно до сільської, селищної, міської виборчої комісії:

1) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради у територіальному виборчому окрузі;

2) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів районної ради у територіальному виборчому окрузі;

3) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів депутатів відповідно сільської, селищної, міської ради у територіальному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або у багатомандатному виборчому окрузі (територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

4) протокол про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці з виборів відповідно сільського, селищного, міського голови.

Порядок прийняття та розгляду виборчих документів дільничних виборчих комісій територіальною виборчою комісією – **ст. 254 ВК**

З моменту закінчення голосування територіальна виборча комісія розпочинає безперервне засідання, яке продовжується безперервно до встановлення підсумків голосування та результатів відповідних місцевих виборів у виборчому окрузі. На цей час члени територіальної виборчої комісії не можуть залучатися до виконання інших функцій, крім участі в засіданні виборчої комісії.

Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах – **ст. 255 ВК**

1. Територіальні виборчі комісії встановлюють підсумки голосування шляхом складання відповідного протоколу з таких місцевих виборів:

1) виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна виборча комісія - протоколу про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради в межах територіального виборчого округу на підставі протоколів відповідних сільських, селищних, міських виборчих комісій про підсумки голосування в межах частини цього округу;

2) міська (міста з кількістю виборців 10 тисяч і більше) виборча комісія - протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів міської ради в межах територіального виборчого округу на підставі протоколів районних в місті виборчих комісій про підсумки голосування в межах частини цього округу;

3) сільська, селищна, міська:

а) протоколу про підсумки голосування з відповідних виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради;

б) протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів відповідної районної ради в територіальному виборчому окрузі;

4) районна в місті виборча комісія:

а) протоколу про підсумки голосування з виборів депутатів міської ради в територіальному виборчому окрузі чи його частині (у міській територіальній громаді з кількістю виборців 10 тисяч і більше) або в багатомандатних виборчих округах (у міській територіальній громаді з кількістю виборців до 10 тисяч);

б) протоколу про підсумки голосування з виборів міського голови.

Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах – **ст. 255 ВК**

ТВК після прийняття і розгляду протоколів (у тому числі з позначкою "Уточнений") ДВК про підрахунок голосів виборців на відповідних виборчих дільницях на підставі цих протоколів, а в разі повторного підрахунку голосів виборців - протоколів ТВК про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці **не пізніш як на дев'ятий день з дня голосування** (а у разі проведення повторного голосування - не пізніше як на третій день з дня повторного голосування) встановлює та заносить до протоколу про підсумки голосування по кожному виборчому округу з відповідних місцевих виборів відповідні відомості **(див. ст. 255 ВК)**

Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах – **ст. 255 ВК**

Зокрема, до протоколу ТВК про підсумки голосування у відповідному БВО, єдиному одномандатному виборчому окрузі з відповідних місцевих виборів, крім відомостей, зазначених у частині другій цієї статті, цифрами і прописом заносяться відомості про:

- кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата у депутати в багатомандатному виборчому окрузі;
- за кожного кандидата на посаду сільського, селищного, міського голови.

Встановлення підсумків голосування на місцевих виборах – **ст. 255 ВК**

До протоколу ТВК про підсумки голосування у ТВО з виборів депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), крім відомостей, зазначених у частині другій цієї статті, цифрами і прописом заносяться:

- 1) сумарна кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки усіх організацій партій в межах ТВО (частини територіального виборчого округу);
- 2) кількість голосів виборців, які підтримали територіальний виборчий список від кожної організації партії в межах ТВО (частини територіального виборчого округу);
- 3) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку від кожної організації партії, в межах ТВО;
- 4) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний виборчий список, не підтримавши окремого кандидата з цього списку, від кожної організації партії в межах ТВО.

Встановлення результатів виборів депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше)– **ст. 256 ВК**

Обласна, районна, районна у місті, міська, сільська, селищна виборча комісія на своєму засіданні на підставі протоколів про підсумки голосування в межах ТВО з відповідних місцевих виборів (у тому числі з позначкою "Уточнений") **не пізніш як на дванадцятий день після дня голосування** встановлює результати виборів депутатів у єдиному багатомандатному виборчому окрузі, про що складає **протокол про результати виборів**.

Встановлення результатів виборів депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) – **ст. 256 ВК**

До протоколу про результати виборів заносяться такі відомості (ч. 1 ст. 256 ВК):

- 9) кількість голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, у кожному територіальному окрузі;
- 10) кількість голосів виборців, які підтримали кожного кандидата, включеного до територіального виборчого списку кандидатів у депутати від кожної організації партії, у кожному територіальному окрузі;
- 11) кількість голосів виборців, які підтримали весь територіальний список кандидатів у депутати від кожної організації партії, не підтримавши конкретного кандидата з цього списку, у кожному територіальному окрузі;
- 12) **сумарна кількість голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного округу;**
- 13) **загальна кількість голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від усіх організацій партій, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного округу;**
- 14) відсоток сумарної кількості голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від кожної організації партії, в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного виборчого округу (пункт 12 цієї частини) у відношенні до загальної кількості голосів виборців, які підтримали усі територіальні виборчі списки кандидатів у депутати від усіх організацій партій в усіх територіальних округах у межах єдиного багатомандатного виборчого округу (пункт 13 цієї частини).

Встановлення результатів виборів депутатів обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше) – **ст. 256 ВК**

ТВК на підставі відомостей, зазначених у пункті 12 частини першої цієї статті, визначає організації партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів.

Право на участь у розподілі депутатських мандатів набувають організації партій, на підтримку територіальних виборчих списків від яких **у межах єдиного багатомандатного округу подано 5 і більше відсотків загальної кількості голосів виборців, які підтримали територіальні виборчі списки від усіх організацій партій, у межах єдиного багатомандатного округу.**

Стаття 257. Виборча квота

1. Виборча комісія Автономної Республіки Крим, обласна, районна, міська, районна у місті, сільська, селищна виборча комісія заносить до протоколу про результати виборів відомості про організації партій, які, відповідно до частини третьої статті 256 цього Кодексу, мають право на участь в розподілі депутатських мандатів на відповідних місцевих виборах.

2. Територіальна виборча комісія встановлює загальну кількість голосів, поданих на підтримку усіх територіальних виборчих списків організацій партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, у межах єдиного багатомандатного округу. Ця кількість цифрами заноситься до протоколу про результати виборів депутатів.

3. Територіальна виборча комісія встановлює кількість голосів виборців, необхідних для отримання одного депутатського мандата (виборча квота). Виборча квота обчислюється як ціла частина результату ділення загальної кількості голосів, поданих на підтримку усіх територіальних виборчих списків організацій партій, які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів, встановленої відповідно до частини другої цієї статті, на кількість депутатських мандатів, встановлену шляхом віднімання від кількісного складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної, районної, районної у місті, а також міської, сільської, селищної ради (територіальної громади з кількістю виборців 10 тисяч і більше), сумарної кількості гарантованих для кожної партії мандатів відповідно до частини першої статті 260 цього Кодексу.

Встановлення кількості мандатів, отриманих територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій – **ст. 258 ВК**

У кожному ТВО мандати розподіляються між територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій, **які мають право на участь у розподілі депутатських мандатів**, пропорційно до кількості голосів виборців, поданих на підтримку відповідного територіального виборчого списку, у кількості, визначеній відповідно до частин другої - четвертої цієї статті.

Встановлення кількості мандатів, отриманих територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій – **ст. 258 ВК**

2. Для визначення кількості депутатських мандатів, отриманих територіальним виборчим списком кандидатів від організації партії, кількість голосів виборців, поданих у ТВО на підтримку відповідного територіального виборчого списку (пункт 9 частини першої статті 256 цього Кодексу), ділиться на виборчу квоту, визначену відповідно до частини третьої статті 257 цього Кодексу.

Ціла частина отриманої частки становить кількість депутатських мандатів, що отримали кандидати у депутати, включені до відповідного територіального виборчого списку від цієї організації партії.

Встановлення кількості мандатів, отриманих територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій – **ст. 258 ВК**

3. ТВК встановлює кількість голосів виборців, поданих на підтримку територіального виборчого списку відповідної організації партії, які залишилися невикористаними при розподілі мандатів депутатів у цьому територіальному окрузі (далі - кількість невикористаних голосів виборців, поданих у територіальному окрузі), шляхом віднімання від кількості голосів виборців, поданих на підтримку відповідного територіального виборчого списку (пункт 9 частини першої статті 256 цього Кодексу), добутку виборчої квоти на кількість мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до відповідного територіального виборчого списку від цієї організації партії.

Встановлення кількості мандатів, отриманих територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій – **ст. 258 ВК**

4. ТВК підсумовує кількість мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до територіальних виборчих списків усіх організацій партій, у відповідному територіальному окрузі, встановлюючи сумарну кількість мандатів, розподілених у відповідному територіальному окрузі.

6. ТВК заносить до протоколу про результати виборів депутатів цифрами по кожному територіальному округу такі відомості:

1) визначену відповідно до частини другої цієї статті кількість депутатських мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до кожного територіального виборчого списку кожної організації партії, яка має право на участь у розподілі депутатських мандатів;

2) сумарну кількість депутатських мандатів, розподілених у кожному територіальному окрузі, визначену відповідно до частини четвертої цієї статті;

3) визначену відповідно до частини третьої цієї статті кількість невикористаних голосів виборців, поданих у територіальному окрузі на підтримку виборчого списку кожної організації партії, яка має право на участь у розподілі депутатських мандатів.

Встановлення кількості мандатів, отриманих територіальними виборчими списками кандидатів від організацій партій – **ст. 258 ВК**

7. Якщо за результатами виборів у відповідному окрузі кількість отриманих організацією партії депутатських мандатів є більшою, ніж кількість осіб, включених відповідною організацією партії до територіального виборчого списку, весь залишок невикористаних голосів (в тому числі тих, що складають цілу частину від виборчої квоти) зараховується до кількості голосів, поданих у єдиному багатомандатному окрузі на підтримку виборчого списку цієї організації партії.

1. ТВК визначає порядок кандидатів у депутати в кожному територіальному виборчому списку кожної організації партії, встановлений з урахуванням результатів голосування виборців у відповідному ТВО, у порядку, встановленому частиною другою цієї статті.

2. Кандидати у депутати, які отримали кількість голосів виборців, яка дорівнює або перевищує 25 відсотків розміру виборчої квоти, визначеної відповідно до частини третьої статті 257 цього Кодексу, розміщуються на початку територіального виборчого списку відповідної організації партії у порядку зменшення кількості голосів виборців, які підтримали відповідного кандидата у депутати. При рівній кількості голосів кандидати розміщуються у черговості, визначеній організацією партії при висуванні кандидатів. Після кандидатів у депутати, які отримали кількість голосів виборців, яка дорівнює або перевищує 25 відсотків розміру виборчої квоти, у територіальному виборчому списку розміщуються інші кандидати у черговості, визначеній організацією партії при висуванні кандидатів.

3. ТВК вносить до протоколу про результати виборів депутатів територіальні виборчі списки кандидатів від кожної організації партії у кожному територіальному окрузі з порядком кандидатів у депутати, встановленим відповідно до частини другої цієї статті, а також відмітки про обрання.

4. Обраними депутатами від організації партії у відповідному ТВО вважаються кандидати у депутати у кількості, яка відповідає кількості мандатів, отриманих кандидатами у депутати, включеними до територіального виборчого списку цієї організації партії, зазначеній у пункті 1 частини шостої статті 258 цього Кодексу, в порядку черговості у територіальному виборчому списку цієї організації партії, визначеному відповідно до частини другої цієї статті.

Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі – **ст. 260 ВК**

1. Шляхом віднімання кількості мандатів, розподілених у ТВО, від загальної кількості депутатських мандатів, що дорівнює кількісному складу обласної, районної, міської, районної у місті, сільської, селищної ради, встановлюється кількість мандатів, які підлягають розподілу в єдиному багатомандатному окрузі.

Місцева організація політичної партії, партія, яка отримала право на участь у розподілі депутатських мандатів на відповідних місцевих виборах, гарантовано отримує один депутатський мандат, який розподіляється в порядку черговості відповідно до затвердженого партією єдиного виборчого списку.

2. На підставі відомостей, зазначених у пункті 3 частини шостої статті 258 цього Кодексу, ТВК встановлює загальну кількість невикористаних голосів виборців, поданих у **єдиному багатомандатному окрузі на підтримку єдиного виборчого списку кожної організації партії**.

Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі – **ст. 260 ВК**

3. Для визначення кількості мандатів, отриманих єдиним виборчим списком кандидатів від організації партії, загальна кількість невикористаних голосів виборців, поданих у єдиному багатомандатному окрузі на підтримку єдиного виборчого списку кандидатів від відповідної організації партії, визначена відповідно до частини другої цієї статті, ділиться на виборчу квоту, визначену відповідно до частини третьої статті 257 цього Кодексу.

Ціла частина отриманої частки становить кількість депутатських мандатів, яку отримали кандидати у депутати, включені до відповідного єдиного виборчого списку від цієї організації партії.

Дробові залишки до трьох знаків після коми враховуються при розподілі відповідно до частини четвертої цієї статті решти депутатських мандатів.

Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі – **ст. 260 БК**

4. Організації партій, єдині виборчі списки від яких мають більші порівняно з іншими дробові залишки після ділення відповідно до частини третьої цієї статті, отримують по одному додатковому депутатському мандату, починаючи з єдиного виборчого списку кандидатів від організації партії, що має найбільший дробовий залишок. Якщо дробові залишки у двох чи більше виборчих списках кандидатів від організацій партій однакові, першим додатковий депутатський мандат отримує той виборчий список організації партії, за кандидатів у депутати від якої віддано більшу кількість голосів виборців у єдиному багатомандатному окрузі.

Розподіл додаткових депутатських мандатів, які визначені відповідно до частини першої цієї статті та підлягають розподілу в єдиному багатомандатному окрузі, закінчується після вичерпання загальної кількості депутатських мандатів.

Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі – **ст. 260 БК**

5. Обраними депутатами від організації партії вважаються кандидати у депутати, включені до єдиного виборчого списку цієї організації партії у кількості, яка відповідає кількості мандатів, визначеній відповідно до частин третьої і четвертої цієї статті, в порядку їх черговості у єдиному списку цієї організації партії.

При цьому кандидати, визнані обраними у територіальних округах, не враховуються при розподілі мандатів у єдиному багатомандатному окрузі.

Встановлення кількості мандатів та визначення депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі – **ст. 260 ВК**

У територіальних виборчих списках стосовно депутатів, обраних у єдиному багатомандатному окрузі, проставляється відмітка про їх обрання у цьому окрузі.

Дякую за увагу!